

ДУАЛЬНА ОСВІТА ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ

Сизикова В.С.

ХОЕТІ ім. Ф.Г. Ананченка

Актуальність проблеми. На сучасному етапі державотворення в Україні гостро постали проблеми, пов'язані з недосконалістю механізмів взаємодії освіти та ринку праці, ефективної підготовки та працевлаштування випускників ВНЗ. Потребує змін та доповнень нормативно-правова база, що регулює дане питання. Соціальне партнерство між навчальними закладами, представниками бізнесу та державою перебуває на досить низькому рівні. Це далеко не повний перелік проблем, розв'язання яких покращило б взаємодію освіти та ринку праці та дало б змогу визначити найбільш ефективні форми налагодження співпраці між навчальними закладами та роботодавцями.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз проблем функціонування і регулювання ринку праці містяться у роботах Д. Богині, І. Зинов'єва, Е. Лібанової, О. Грішнєвої, В. Онікієнко, І. Петрової, М. Семикіної, Н. Гаркавенко, О. Пищуліної, В. Малікова та інших науковців. Значна частина публікацій з даної проблематики присвячена аналізу існуючих диспропорцій на вітчизняному ринку праці та причин низької ефективності регулюючих заходів держави по їх усуненню. Проте, незважаючи на значну кількість наукових робіт з проблем регулювання ринку праці, все ж таки не всі її аспекти отримали розгорнутого та глибокого висвітлення.

Виклад основного матеріалу. Важливим чинником удосконалення механізмів регулювання взаємодії освіти і ринку в Україні є вивчення і врахування європейського досвіду, яке може здійснюватись шляхом опрацювання міжнародних документів та їх ратифікації; участі у міжнародних дослідженнях та організаціях, залучення експертів до оцінювання нововведень.

Сьогодні все, що 2-в-1, є дуже модним та затребуваним. То чому б це не поширити і на освіту? Для підготовки фахівців таким «міксом» є німецький досвід «учнівства» (дуальна система професійної освіти – паралельна

підготовка робочих кадрів у професійних школах і на виробництві). Під системою дуальної освіти мається на увазі практика, коли в підготовці молодих фахівців беруть участь одразу два заклади – навчальний (ВНЗ, коледж, технікум та ін..) і навчальне підприємство. Навчальний процес організований так, що у ВНЗ студент спочатку отримує базові теоретичні знання. Потім він отримує практичні навички на підприємстві, яке заздалегідь уклало з ВНЗ угоду про співпрацю, і виконує там роботу, пов'язану з обраною спеціальністю. При цьому його праця оплачується підприємством.

Система дуальної освіти передбачає механізми спільного прийняття рішень стосовно змісту програм, чіткої та прозорої схеми фінансування. Витрати на утримання навчальних закладів бере на себе держава, а навчання професійних практичних навичок фінансує бізнес. Використання дуальної системи знижує ймовірність структурних дисбалансів на ринку праці й збільшує практичну спрямованість процесу навчання. Серед інших переваг такої системи підготовки є посилена мотивація учнів до освоєння професії, набуття практичних навичок високої якості, розвиток самостійності та відповідальності. Ця система підготовки дає можливість не тільки гнучко й оперативно реагувати на зміни до вимог стосовно професійно-кваліфікаційної структури підготовки кадрів, а й ефективніше використовувати трудові ресурси країни.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, досвід Німеччини доводить, що дуальна освіта здатна підвищити ефективність працевлаштування випускників, але за оцінками аналітиків, ця система адаптована до економіки з високим рівнем регулювання ринку праці. Вона успішно функціонує лише за умови наявності сильних асоціацій роботодавців, розвиненої системи колективних договорів, високої заробітної плати для некваліфікованої робочої сили, високого рівня соціального захисту безробітних. А тому, для впровадження передового досвіду, українська державна політика у сфері зайнятості та освіти має зазнати докорінних дієвих та ефективних реформ.